

RIKSDAGENS SVAR 243/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (RP 249/2009 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 31/2009 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

I denna lag föreskrivs det om de krav beträffande ålder, yrkeskunskaper, hälsotillstånd och annan lämplighet som ställs på förare av rullande materiel på järnvägarna och på andra som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på järnvägarna, hur de förvärvar behörighet och hur uppgifter om behörighet ska registreras.

I lagen föreskrivs det dessutom om läroanstalter som ger utbildning i trafiksäkerhet på järnvägarna.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på dem som har eller söker sig till säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter samt på dem som installerar och underhåller säkerhetsanordningar och arbetar som säkerhetsmän på statens bannät.

Lagen tillämpas dock inte i järnvägssamtrafiken mellan Finland och Ryssland på dem som på finska statens gränsområden och gränsstationer utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter och är anställda av ett järnvägsföretag från ett annat land.

Lagen tillämpas på dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på privata spåranläggningar till den del som en sådan arbetsuppgift på

en privat spåranläggning direkt påverkar trafiken på statens bannät.

Lagen tillämpas inte på metrobanor, spårvagnar eller andra spårvägssystem.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *järnvägssystem* järnvägsinfrastruktur, privata spåranläggningar och rullande materiel på dem samt verksamheten och förvaltningen i det system som de bildar,

2) *säkerhetsrelaterad arbetsuppgift* arbetsuppgift som utförs i järnvägssystemet och som direkt påverkar trafiksäkerheten där,

3) *säkerhetsman* person som varnar dem som arbetar på en järnvägsbana för ankommande rullande materiel,

4) *järnvägsföretag* bolag eller någon annan sammanslutning av privaträttslig art som med stöd av koncession som beviljats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som sin huvudsakliga verksamhet bedriver järnvägstrafik och som förfogar över den rullande materiel som behövs för trafiken; som järnvägsföretag betraktas också sammanslutningar som endast tillhandahåller dragkraft samt internationella konsortier av järnvägsföretag,

5) *museitrafik* till sin omfattning obetydlig trafik som en sammanslutning bedriver utan vinstsyfte på bannätet med museimateriel eller därmed jämförlig materiel,

6) *privat spåranläggning* till statens bannät ansluten spåranläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikverket,

7) *verksamhetsutövare* järnvägsföretag, företag eller sammanslutningar som bedriver museitrafik, företag eller sammanslutningar som är verksamma på privata spåranläggningar, företag som bedriver banhållning och Trafikverket,

8) *rullande materiel* lok som används i dels person- och godstrafik, dels växlingstrafik, motortåg avsedda för persontrafik och rälsgående underhållsfordon,

9) *förare av rullande materiel* lokförare och förare av annan rullande materiel som i enlighet

med denna lag har förmåga och tillstånd att självständigt, ansvarsfullt och säkert framföra rullande materiel i järnvägstrafiken,

10) *lokförardirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/59/EG om behörighetsprovning av lokförare som framför lok och tåg på järnvägssystemet i gemenskapen.

4 §

Verksamhetsutövarens ansvar

I sin verksamhet svarar verksamhetsutövaren för att personer som är anställda eller deltar i verksamheten hos denne och har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter uppfyller de behörighetsvillkor som föreskrivs i denna lag.

2 kap.

Behörighetsvillkor för dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter

5 §

Säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter

I denna lag avsedda arbetshelheter som påverkar trafiksäkerheten på järnvägen är följande:

- 1) framförande av rullande materiel,
- 2) växlingsarbete,
- 3) trafikledning,
- 4) ansvar för trafiksäkerheten vid banarbete.

Personer som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter som hör till arbetshelheter enligt 1 mom. ska ha avlagt och blivit godkända i en studieprestation som avses i 26.

Studieprestationerna ska ha avlagts vid en läroanstalt som är godkänd av Trafiksäkerhetsverket för att ge utbildning för arbetsuppgiften.

6 §

Behörighetsvillkor

Av den som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter krävs att han eller hon

- 1) är lämplig för uppgiften,
- 2) har sådan hälsa som föreskrivs i denna lag,

3) i tillräcklig omfattning behärskar och förstår det språk som används vid skötseln av trafik,

4) är minst 18 och högst 67 år gammal,

5) har gott anseende i den meningen att han eller hon de senaste fem åren inte har dömts för ett brott som visar att han eller hon är olämplig att ha säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter,

6) har genomgått det uppgiftsspecifika utbildningsprogram som avses i 26 § och blivit godkänd.

Varje förare av rullande materiel ska ha förarbevis och kompletterande intyg enligt denna lag.

Andra personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter än förare av rullande materiel ska ha ett behörighetsbevis enligt denna lag.

Den som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter ska ha språkkunskaper som motsvarar kravnivån för arbetsuppgiften. Närmare bestämmelser om tillräckliga kunskaper i det språk som används i skötseln av trafiken kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Förarbevis och kompletterande intyg

7 §

Förarbevis

Som bevis för att en förare av rullande materiel uppfyller de allmänna behörighetsvillkoren i 6 § utfärdas ett förarbevis för honom eller henne.

Föraren ska ha förarbeviset med sig när han eller hon framför rullande materiel.

I fråga om om hälsoundersökning och psykologisk personbedömning som den som ansöker om eller innehar förarbevis ska genomgå och om relaterade utlåtanden om lämplighet föreskrivs annanstans i denna lag.

Ett förarbevis gäller i tio år från utfärdandet, om inte något annat följer av 9 §.

Också ett förarbevis som har utfärdats i någon annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är giltigt i Finland.

8 §

Ansökan om förarbevis

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på ansökan förarbevis för förare av rullande materiel, om

1) den sökande uppfyller behörighetsvillkoren i 6 § 1 mom.,

2) den sökande har grundutbildning enligt 2 mom. i denna paragraf,

3) den sökande har avlagt och blivit godkänd i det utbildningsprogram som krävs och har fått intyg över det från läroanstalten,

4) den sökande har fått ett positivt utlåtande om sin lämplighet av en läkare som avses i 30 §, och

5) den sökande har fått ett positivt utlåtande om sin lämplighet av en psykolog som avses i 32 §.

De som ansöker om förarbevis ska ha genomgått den grundläggande utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller motsvarande lärokurs samt yrkesutbildning enligt artikel 11 i lokförardirektivet.

Trafiksäkerhetsverket ska avgöra en ansökan om förarbevis inom en månad från det att den sökande har lämnat in alla uppgifter som behövs för att hans eller hennes ansökan ska kunna behandlas.

Bestämmelser om det prov som avses i 1 mom. 3 punkten kan utfärdas genom föreskrifter av Trafiksäkerhetsverket.

Närmare bestämmelser om utfärdande av förarbevis kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om hur förarbevis ska uppdateras, förnyas och ändras och när det upphör att gälla och om dess språk, form och innehåll kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bestämmelser om utfärdande av dubblett-exemplar av förarbevis som anmäls ha förkommit, blivit stulna eller förstörts kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Förarbevisets giltighet

Ett förarbevis är giltigt tio år, om innehavaren av beviset deltar i repetitionsutbildning och utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter enligt sin uppgiftsspecifika behörighet i minst 100 timmar varje kalenderår.

En innehavare av förarbevis ska genomgå regelbundna hälsoundersökningar enligt 20 § 4 mom. för att beviset ska fortsätta att gälla.

En person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på statens bannät ska avlägga och bli godkänd i repetitionsutbildning en gång om året för att förarbeviset ska fortsätta att gälla.

En person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på privata spåranläggningar ska avlägga och bli godkänd i repetitionsutbildning vartannat år för att förarbeviset ska fortsätta att gälla.

Repetitionsutbildningens längd ska vara anpassad efter kravnivån på arbetsuppgiften.

Repetitionsutbildning får ges av läroanstalter som avses i 23 § 1 mom. och av den som är godkänd av Trafiksäkerhetsverket och insatt i trafiksäkerheten i järnvägssystemet.

Trafiksäkerhetsverket godkänner programmet för repetitionsutbildningen enligt vad som föreskrivs i 25 §.

10 §

Återkallande av förarbevis

Trafiksäkerhetsverket ska utan obefogat dröjsmål återkalla ett förarbevis, om innehavaren av beviset inte längre uppfyller behörighetsvillkoren. Förarbeviset kan återkallas helt och hållet eller för en viss tid.

Trafiksäkerhetsverket ska återkalla ett förarbevis som verket har utfärdat, om en förare av rullande materiel upprepade gånger bryter mot denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i övrigt allvarligt äventyrar järnvägssäkerheten med sitt agerande och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande.

Trafiksäkerhetsverket ska utan dröjsmål meddela om sitt beslut till innehavaren av beviset och den verksamhetsutövare som personen är anställd hos eller i vars verksamhet han eller hon deltar.

Om den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen, nedan medlemsstat, har begärt att Trafiksäkerhetsverket ska återkalla ett förarbevis som det har utfärdat eller utföra en kompletterande kontroll, ska verket avgöra frågan inom fyra veckor och underrätta ovan nämnda behöriga myndighet, Europeiska gemenskapernas kommission och de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna om beslutet.

Bestämmelser om återkallande av förarbevis kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 §

Återkallande av förarbevis utfärdat i en annan medlemsstat

Om en förare med förarbevis från en annan medlemsstat inte längre uppfyller behörighetsvillkoren, ska Trafiksäkerhetsverket begära att den behöriga myndigheten återkallar förarbeviset eller utför en kompletterande kontroll. Trafiksäkerhetsverket ska informera Europeiska gemenskapernas kommission och de behöriga myndigheterna i de övriga medlemsstaterna om sin begäran.

Om Trafiksäkerhetsverket enligt 1 mom. har begärt att den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat återkallar ett förarbevis eller utför en kompletterande kontroll, men beslutet inte uppfyller tillbörliga krav, ska Trafiksäkerhetsverket begära ett yttrande om beslutet av Europeiska gemenskapernas kommission och samtidigt begära att kommissionen vid behov vidtar åtgärder för att rätta till läget.

12 §

Kompletterande intyg

Verksamhetsutövaren ska utfärda kompletterande intyg för en förare av rullande materiel

som är anställd eller deltar i verksamheten hos denne.

Det kompletterande intyget styrker att föraren av rullande materiel har rätt att framföra den materiel som anges i intyget på en viss del av bannätet. Föraren ska ha det kompletterande intyget med sig när han eller hon framför rullande materiel.

Den som ansöker om kompletterande intyg ska avlägga och bli godkänd i ett prov där yrkeskunskaperna om framförande av den rullande materiel som avses i intyget och om bannätet samt kännedomen om verksamhetsutövarens säkerhetsstyrningssystem testas i behövlig omfattning.

Det kompletterande intyget ägs av den verksamhetsutövare som utfärdat det och det gäller tills vidare, om förarens anställningsförhållande inte har upphört. Verksamhetsutövaren är skyldig att ge föraren en bestyrkt kopia av intyget.

Varje verksamhetsutövare ska som en del av sitt säkerhetsstyrningssystem fastställa förfarandet vid utfärdande eller uppdatering av intyg enligt lokförardirektivet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas det närmare bestämmelser om utfärdande av kompletterande intyg. Bestämmelser om hur ett kompletterande intyg ska uppdateras, förnyas och ändras och när det upphör att gälla och om dess språk, form och innehåll utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Återkallande av kompletterande intyg

Verksamhetsutövaren ska utan obefogat dröjsmål återkalla ett kompletterande intyg som den har utfärdat, om en förare av rullande materiel inte längre uppfyller behörighetsvillkoren. Intyget kan återkallas helt och hållet eller för en viss tid.

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål underrätta den förare som fått intyget och Trafiksäkerhetsverket om beslutet att återkalla det kompletterande intyget.

Om en förare av rullande materiel inte längre uppfyller behörighetsvillkoren och verksam-

hetsutövaren inte har återkallat intyget, ska Trafiksäkerhetsverket begära att den verksamhetsutövare som utfärdat det kompletterande intyget återkallar det eller utför en kompletterande kontroll. Trafiksäkerhetsverket kan förbjuda föraren att arbeta på bannätet i Finland så länge det inväntar svar från den verksamhetsutövare som utfärdat det kompletterande intyget.

Trafiksäkerhetsverket kan förbjuda en förare av rullande materiel att arbeta inom sitt område om föraren utgör ett allvarligt hot mot säkerheten i järnvägssystemet.

Trafiksäkerhetsverket är skyldigt att underrätta Europeiska gemenskapernas kommission och de övriga behöriga myndigheterna om förbudet.

Om Trafiksäkerhetsverket eller den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat har begärt att den verksamhetsutövare i Finland som har utfärdat det kompletterande intyget att återkalla intyget eller utföra en kompletterande kontroll, ska verksamhetsutövaren avgöra frågan inom fyra veckor från det att verksamhetsutövaren tog emot begäran och underrätta den behöriga myndighet som framställt begäran om sitt beslut.

14 §

Undantag

En förare av rullande materiel behöver inte ha kompletterande intyg för en viss del av bannätet, om han eller hon bistås av en annan förare i förarhytten som har med kompletterande intyg styrkt rätt att framföra rullande materiel på bannätsavsnittet, då det är fråga om

1) att den rullande materielen på begäran av förvaltaren av bannätet vid en störning i järnvägstrafiken måste köras via någon annan linje eller att banan måste underhållas,

2) exceptionella undantagsfall inom museitrafiken,

3) exceptionella undantagsfall i godstrafiken med samtycke från förvaltaren av bannätet,

4) leverans eller presentation av ny rullande materiel, eller

5) förarutbildning eller prov.

Verksamhetsutövaren ska i förväg underrätta förvaltaren av bannätet om en transport som avses i 1 mom.

4 kap.

Behörighetsbevis

15 §

Behörighetsbevis

Ett behörighetsbevis ger innehavaren av beviset rätt att utföra andra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter än att framföra rullande materiel så som det närmare föreskrivs i behörighetsbeviset.

Trafiksäkerhetsverket utfärdar på begäran behörighetsbevis, om

- 1) den sökande uppfyller kraven i 6 § 1 mom.,
- 2) den sökande har avlagt och blivit godkänd i de obligatoriska studierna och fått ett intyg över det från läroanstalten,
- 3) den sökande har fått ett positivt utlåtande om sin lämplighet av en läkare som avses i 30 §, och

- 4) den sökande har fått ett positivt utlåtande om sin lämplighet av en psykolog som avses i 32 §.

Innehavaren av ett behörighetsbevis ska ha beviset med sig när han eller hon utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Bestämmelser om formen för och innehållet i behörighetsbeviset utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet utfärdas det närmare bestämmelser om utfärdande av behörighetsbevis.

16 §

Behörighetsbevisets giltighet

Ett behörighetsbevis gäller tills vidare, om innehavaren av beviset deltar i repetitionsutbildning och utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter enligt sin uppgiftsspecifika behörighet i minst 100 timmar varje kalenderår.

En innehavare av behörighetsbevis ska genomgå regelbundna undersökningar enligt 20 § 5 mom. för att beviset ska fortsätta att gälla.

En person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på statens bannät ska avlägga och bli godkänd i repetitionsutbildning en gång om året för att behörighetsbeviset ska fortsätta att gälla.

En person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på privata spåranläggningar ska avlägga och bli godkänd i repetitionsutbildning vartannat år för att behörighetsbeviset ska fortsätta att gälla.

Repetitionsutbildningens längd ska vara anpassad efter kravnivån på arbetsuppgiften.

Repetitionsutbildning får ges av läroanstalter som avses i 23 § 1 mom. och av den som är godkänd av Trafiksäkerhetsverket och insatt i trafiksäkerheten i järnvägssystemet.

Trafiksäkerhetsverket godkänner programmet för repetitionsutbildningen enligt vad som föreskrivs i 25 §.

Trafiksäkerhetsverket kan utfärda föreskrifter om innehållet i och längden på repetitionsutbildningen.

17 §

Förnyad giltighet för behörighetsbevis

Den som har fått utbildning för andra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter än framförande av rullande materiel och som på grund av bestämmelserna i 16 § inte har ett giltigt behörighetsbevis, ska avlägga och bli godkänd i både repetitionsutbildningen och det praktiska provet för att få återgå till sina säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Om personen inte har haft sådana uppgifter som avses i 1 mom. på fem år eller längre, ska han eller hon, utöver det prov och den utbildning som avses i 1 mom., genomgå ett utbildningsprogram för respektive anordningar och materiel för att kunna återuppta ifrågavarande arbetsuppgifter.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela föreskrifter om innehållet i utbildningsprogrammen för respektive anordningar och materiel.

18 §

Återkallande av behörighetsbevis

Trafiksäkerhetsverket ska utan obefogat dröjsmål återkalla ett behörighetsbevis, om innehavaren av beviset inte längre uppfyller behörighetsvillkoren för sin arbetsuppgift. Behörighetsbeviset kan återkallas permanent eller för viss tid.

Trafiksäkerhetsverket ska återkalla ett behörighetsbevis som verket har utfärdat, om innehavaren upprepade gånger bryter mot denna lag eller de bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i övrigt allvarligt äventyrar järnvägssäkerheten med sitt agerande och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande.

Trafiksäkerhetsverket ska utan dröjsmål meddela om sitt beslut till innehavaren av behörighetsbeviset och den verksamhetsutövare som innehavaren är anställd hos eller i vars verksamhet han eller hon deltar.

5 kap.

Medicinska krav och bedömning av hälsotillståndet

19 §

Allmänna medicinska krav

Bara den som har tillräckliga fysiska och psykiska förutsättningar för uppgiften får arbeta med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter och med installation och underhåll av säkerhetsanordningar och som säkerhetsman. Personen ska styrka detta genom ett sådant giltigt och positivt utlåtande om sin lämplighet som avses i 20 § 3 mom.

En person som på grund av sjukdom, lyte eller skada, andra nedsättningar av funktionsförmågan eller på grund av någon annan liknande egenskap har väsentligt nedsatt förmåga att fortlöpa eller tillfälligt sköta en arbetsuppgift som avses i 1 mom. får inte ha en sådan arbetsuppgift.

Den som arbetar med en uppgift som avses i 1 mom. får använda läkemedel som kan påverka möjligheterna att utföra en arbetsuppgift enligt 1 mom. endast om en i 30 § 1 mom. avsedd sakkunnig läkare eller en yrkesutbildad person inom företagshälsovården som avses i 31 § 1 mom. godkänner att de används.

Kravnivån på arbetsuppgiften ska beaktas vid bedömningen av huruvida en i 1 mom. avsedd person uppfyller de medicinska kraven eller inte.

Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter om de krav som ställs på sinnesfunktionerna samt om sådana sjukdomar, lyten, skador och andra slag av nedsättning av funktionsförmågan som påverkar möjligheterna att utföra en arbetsuppgift eller andra liknande egenskaper som försämrar möjligheterna att utföra en i 1 mom. avsedd uppgift samt om bedömningen av dessa.

20 §

Bedömning av hälsotillståndet

Verksamhetsutövaren ska försäkra sig om att personer med sådana arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. genomgår en hälsoundersökning enligt lagen om företagshälsovård (1383/2001) innan de börjar i sitt arbete.

En hälsoundersökning ska alltid också utföras om det finns anledning att misstänka att

1) personens hälsotillstånd inte uppfyller kraven enligt 19 § eller de krav som ställs med stöd av den, eller

2) det finns andra särskilda trafiksäkerhetsrelaterade orsaker till en hälsoundersökning.

Utifrån resultaten av hälsoundersökningen ska en i 30 § avsedd läkare ge ett skriftligt utlåtande om personens hälsomässiga lämplighet för de arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. Utlåtandet gäller till nästa regelbundna hälsoundersökning enligt 4 eller 5 mom. i denna paragraf, till en hälsoundersökning som föreskrivits av verksamhetsutövaren eller till en hälsoundersökning som utförs av en i 30 § avsedd läkare.

Förare av rullande materiel ska genomgå hälsoundersökning det år han eller hon fyller 25 år och därefter med minst tre års intervaller till 55 års ålder och därefter varje år.

Personer som installerar och underhåller säkerhetsanordningar samt säkerhetsmän och andra personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter än förare av rullande materiel ska genomgå regelbunden hälsoundersökning det år de fyller 25 år och därefter minst vart femte år tills de fyller 40 år. Sedan ska de genomgå hälsoundersökning minst vart tredje år tills de fyller 61 år och därefter varje år.

Bestämmelser om hälsoundersökningar och vad de ska innehålla utfärdas genom föreskrifter av Trafiksäkerhetsverket.

21 §

Psykisk lämplighet

Verksamhetsutövaren ska se till att en psykolog som avses i 32 § 1 mom. gör en psykologisk personbedömning av den som inleder säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter för säkerställande av att denne har tillräckligt stor psykisk kapacitet och är lämplig att utföra arbetet. De som ansvarar för trafiksäkerheten vid banarbete behöver dock inte bedömas i detta avseende.

En psykologisk personbedömning ska också alltid göras när det på grundval av en bedömning som gjorts av en sådan yrkesutbildad person inom företagshälsovården som avses i 31 § 1 mom. finns anledning att misstänka att trafiksäkerheten äventyras på grund av att någon som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inte längre har psykisk kapacitet att sköta sitt arbete.

En psykolog ska utifrån resultaten av den psykologiska personbedömningen ge ett skriftlig utlåtande om den bedömdes psykiska lämplighet för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Trafiksäkerhetsverket meddelar föreskrifter om psykologiska personbedömningar och om bedömning av de psykiska egenskaperna och lämpligheten hos den som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

22 §

Berusningsmedel och nedsatt funktionsförmåga

Uppgifter enligt 19 § 1 mom. får inte utföras av den som till följd av alkoholförtäring har förhöjd alkoholhalt i blodet eller som har använt något annat berusningsmedel så att det i hans eller hennes organism finns en konstaterbar mängd av ämnet.

Uppgifter enligt 1 mom. får inte heller utföras av den som på grund av sjukdom eller trötthet eller av någon annan liknande orsak inte kan fullgöra uppgiften utan att äventyra trafiksäkerheten.

6 kap.

Läroanstalter och utbildningsprogram

23 §

Läroanstalter

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan tills vidare eller för viss tid som utbildningsanordnare enligt denna lag en läroanstalt där personalen har sådan god yrkeskunskap om järnvägs-systemet som behövs för utbildningsuppdraget. Godkännandet kan också begränsas till att gälla utbildning enligt ett eller flera utbildningsprogram.

Läroanstalten ska begära nytt godkännande av Trafiksäkerhetsverket, om omfattningen av utbildningen ändras väsentligt. Trafiksäkerhetsverket kan också se över godkännandet, om behörighetsvillkoren för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter ändras väsentligt.

Bestämmelser om en förteckning över godkända läroanstalter, begränsningar i godkännandet och andra tekniska detaljer kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Undervisningspersonal och undervisningsmaterial

En förutsättning för godkännande av en läroanstalt är att den har tillräckligt stor undervisningspersonal med avseende på verksamhetens omfattning samt lämpligt undervisningsmaterial och lämpliga lokaler samt en person som ansvarar för undervisningen och som styr, övervakar och utvecklar utbildningen och även i övrigt i praktiken sköter dessa uppgifter.

Utbildarna och den person som ansvarar för utbildningen ska ha de kunskaper och färdigheter som krävs för uppgiften och vara tillräckligt insatta i området.

Läroanstalten svarar för att undervisningspersonalen har de kunskaper om undervisningsområdet och branschen och lagstiftningen om dem som utbildningsverksamheten kräver.

Närmare bestämmelser om behörighetsvillkoren för utbildarna och den person som ansvarar för utbildningen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Godkännande av utbildningsprogram

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan av läroanstalten de uppgiftsspecifika utbildningsprogrammen för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter. Ett utbildningsprogram ska omfatta åtminstone undervisning som ger grundkunskaper i järnvägssystemet och undervisning om tillämpliga bestämmelser och föreskrifter samt handledning i arbetsuppgifter som ingår i utbildningsprogrammet.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela närmare föreskrifter om innehållet i utbildningsprogrammen och utbildningsmetoderna.

Trafiksäkerhetsverket kan återkalla godkännandet av ett utbildningsprogram som verket godkänt, om verket upptäcker väsentliga brister i det.

26 §

Uppgiftsspecifik kompetens

En godkänd studieprestation enligt utbildningsprogrammet ger uppgiftsspecifik kompetens för den uppgift som anges i utbildningsprogrammet.

27 §

Godkännande av examinerator för prov för förare av rullande materiel

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan examineratorer för prov som berättigar till förarbevis för förare av rullande materiel. En förutsättning är att den sökande är insatt speciellt i de ämnen som ingår i provet och har tillräcklig praktisk erfarenhet av ämnena.

En verksamhetsutövare godkänner en examinerator för prov som berättigar till kompletterande intyg för förare av rullande materiel, om den sökande är insatt speciellt i de ämnen som ingår i provet och har tillräcklig praktisk erfarenhet av ämnena.

Examineratorerna godkänns för högst fem år i sänder.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela föreskrifter om de krav som ställs på en 1 och 2 mom. avsedd examinerator i fråga om kunskaper, färdigheter, branschkännedom och upprätthållande av kompetens och om giltighetstiden för rätten att vara examinerator.

28 §

Godkännande av repetitionsutbildare

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan en utbildare för repetitionsutbildning för högst fem år i sänder. En förutsättning för godkännande är att den sökande är speciellt insatt i trafiksäkerheten i järnvägssystemet och har tillräcklig praktisk erfarenhet av området.

Trafiksäkerhetsverket kan meddela föreskrifter om kraven på repetitionsutbildare i fråga om kunskaper, färdigheter, branschkännedom och upprätthållande av kompetens.

29 §

Återkallande av godkännande

Trafiksäkerhetsverket kan tills vidare eller för viss tid återkalla ett godkännande för en läroanstalt helt eller delvis, om läroanstalten inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller inte har anhållit om godkännande enligt 25 § 1 mom. för sina utbildningsprogram eller i övrigt allvarligt överträder villkoren i beslutet om godkännande eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande. Läroanstalten ska höras före återkallandet.

Trafiksäkerhetsverket kan tills vidare eller för viss tid återkalla godkännandet av en repetitionsutbildare, om repetitionsutbildaren inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller allvarligt överträder villkoren i beslutet om godkännande eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande. Innan godkännandet återkallas ska Trafiksäkerhetsverket höra utbildaren.

Trafiksäkerhetsverket kan tills vidare eller för viss tid återkalla godkännandet av en examinator som avses i 27 § 1 och 2 mom., om examinatorn inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller allvarligt överträder villkoren i beslutet om godkännande eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande. Innan godkännandet återkallas ska Trafiksäkerhetsverket höra examinatorn och verksamhetsutövaren.

Verksamhetsutövaren kan tills vidare eller för viss tid återkalla godkännandet av en examinator som avses i 27 § 2 mom., om examinatorn inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller allvarligt överträder villkoren i beslutet om godkännande eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande. Innan godkännandet återkallas ska verksamhetsutövaren höra examinatorn.

7 kap.

Bedömning av hälsotillståndet och bedömningsförfarande

30 §

Sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år en sakkunnigläkare för att bedöma hälsotillståndet och trafikbehörigheten hos personer med arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. Läkaren ska

- 1) vara insatt i trafikmedicin,
- 2) ha god kännedom om hälsokraven för dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på järnvägarna,
- 3) ha praktisk erfarenhet av arbetsplatsutredningar inom området, och
- 4) ha intyg över regelbundet deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

Trafiksäkerhetsverkets godkännande fortsätter att gälla, om sakkunnigläkaren regelbundet deltar i kompletterande utbildning.

Närmare bestämmelser om vilken kompetens som krävs av en sakkunnigläkare utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om längden på och innehållet i den kompletterande utbildningen för sakkunnigläkare och om hur ofta läkaren ska delta i den kompletterande utbildningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

31 §

Yrkesutbildade personer inom företagshälsövården verksam inom järnvägstrafiken

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år en yrkesutbildad person inom företagshälsövården som avses i lagen om företagshälsövård för att utföra hälsoundersökningar på personer med arbetsuppgifter enligt

19 § 1 mom. Kraven är att den yrkesutbildade personen

1) har tillräckligt god kännedom om hälsokraven för dem som har säkerhetsrelaterade uppgifter på järnvägarna,

2) har praktisk erfarenhet av arbetsplatsutredningar inom området,

3) har fått praktisk introduktion av en sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen i hur hälsoundersökningar ska genomföras, och

4) har intyg över deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

Trafiksäkerhetsverkets godkännande fortsätter att gälla, om en yrkesutbildad person inom företagshälsovården regelbundet deltar i kompletterande utbildning.

Bestämmelser om vilken kompetens som krävs av yrkesutbildade personer inom företagshälsovården och om längden på och innehållet i den kompletterande utbildningen samt om hur ofta personerna ska delta i utbildningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år en sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken med rätt att utföra psykologiska personbedömningar av personer som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Kraven är att en sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken

1) har goda kunskaper i arbets- och organisationspsykologi och god kännedom om psykologisk personbedömning,

2) är insatt i bedömning av de psykiska egenskaper som krävs av den som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter,

3) har praktisk erfarenhet av bedömning av psykiska egenskaper, och

4) har intyg över deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

Trafiksäkerhetsverkets godkännande fortsätter att gälla, om sakkunnigpsykologen regelbundet deltar i kompletterande utbildning.

Närmare bestämmelser om vilken kompetens som krävs av en sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om längden på och innehållet i den kompletterande utbildningen för sakkunnigpsykologer samt om hur ofta han eller hon ska delta i utbildningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Återkallande av godkännande av sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen och av godkännande av andra sakkunniga

Trafiksäkerhetsverket kan tills vidare eller för viss tid återkalla godkännandet av en sakkunnig som avses i 30—32 §, om den sakkunniga inte längre uppfyller villkoren för godkännande eller inte har deltagit i den kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar eller i övrigt allvarligt överträder villkoren i beslutet om godkännande eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande.

Trafiksäkerhetsverket ska höra den sakkunniga innan godkännandet återkallas.

8 kap.

Dispens

34 §

Dispens

Trafiksäkerhetsverket kan av särskilda skäl bevilja den som har arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. dispens tills vidare eller för viss tid från den uppgiftsspecifika kompetensen och hälsotillståndskraven.

Dispensen får inte äventyra säkerheten i järnvägstrafiken. Beslutet om dispens kan förenas med villkor och begränsningar för att trygga säkerheten.

35 §

Återkallande av dispens från medicinska krav

Trafiksäkerhetsverket kan återkalla den dispens från medicinska krav som det har beviljat en person som utför uppgifter enligt 19 § 1 mom., om det i dennes hälsotillstånd eller i övrigt i hans eller hennes förhållanden vilka inverkade på beslutet om dispens sker en sådan förändring som kan äventyra säkerheten i järnvägstrafiken. Dispensen kan återkallas permanent eller för viss tid.

Trafiksäkerhetsverket ska utan dröjsmål meddela om sitt beslut till den berörda personen och den verksamhetsutövare som personen är anställd hos eller i vars verksamhet han eller hon deltar.

9 kap.

Behörighetsregister

36 §

Användningsändamål

Trafiksäkerhetsverket för ett behörighetsregister för tillsyn över järnvägstrafiken, administration av uppgifter om förarbevis och behörighetsbevis, fattande av beslut om tillstånd och övervakning av dem, säkerställande av järnvägstrafiken, uppfyllande av internationella förpliktelser som är bindande för Finland och utförande av andra uppgifter inom verkets ansvarsområde.

Behörighetsregistret är ett personregister som avses i personuppgiftslagen (523/1999).

Behörighetsregistret får föras elektroniskt.

37 §

Samband med annan lagstiftning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (621/1999) på sekretessen för uppgifter i behörighetsregistret och rätten att ge

ut uppgifter ur registret samt personuppgiftslagen på annan behandling av personuppgifter.

38 §

De registrerade

I behörighetsregistret får uppgifter om följande registreras:

1) personer som hos Trafiksäkerhetsverket har ansökt om förarbevis för att framföra rullande materiel eller om behörighetsbevis för andra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inom järnvägssystemet,

2) personer som har ansökt om dispens enligt 34 § av Trafiksäkerhetsverket,

3) personer som avses i 1 och 2 punkten, om de har gjort sig skyldiga till brott som avses i 52—54 §, och

4) personer som avses i 1 och 2 punkten, om de är föremål för förundersökning, åtalsprövning eller rättegång som gäller en gärning som avses i 3 punkten.

39 §

Uppgifter som får registreras i behörighetsregistret

För bedömning av förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla ett tillstånd har Trafiksäkerhetsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att ur straffregistret, bötesregistret, justitieförvaltningens datasystem om brottmål som är föremål för åtalsprövning samt av förundersökningsmyndigheterna få sådana upplysningar om sökande eller innehavare av tillstånd som gäller äventyrande av trafiksäkerheten i järnvägssystemet, användning av berusningsmedel i järnvägstrafiken, järnvägsförseelse eller brott som avses i 53 § i denna lag och om pågående förundersökning, åtalsprövning eller rättegång i dessa fall och om straff och andra påföljder för nämnda gärningar. Uppgifterna kan översändas med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska mottagaren lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

I behörighetsregistret antecknas behövliga uppgifter om förarbevis, kompletterande intyg och behörighetsbevis som har beviljats personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter. I behörighetsregistret får namn, personbeteckning och övriga identifierings- och kontaktuppgifter för personer som avses i 38 § registreras.

Utöver uppgifterna enligt 2 mom. får det i behörighetsregistret lagras uppgifter som specificeras närmare i lokförardirektivet och i de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet och som behövs för registrets användningsändamål samt övriga uppgifter som behövs för registrets användningsändamål.

För beslut om tillstånd och för tillsyn får dessutom följande känsliga uppgifter registreras:

1) behövliga uppgifter om hälsoundersökningar, psykologisk lämplighet och hälsotillstånd, och

2) uppgifter om äventyrande av trafiksäkerheten i järnvägssystemet, användning av berusningsmedel i järnvägstrafiken, järnvägsförseelse, grovt äventyrande av trafiksäkerheten eller brott som avses i 53 § i denna lag och om förundersökning, åtalsprövning eller rättegång i dessa fall och om straff och andra påföljder vid brott och förseelser.

Närmare bestämmelser om vilka uppgifter enligt denna paragraf som ska registreras i behörighetsregistret utfärdas genom förordning av statsrådet.

40 §

Tillståndshavarens anmälningssplikt

Om det sker förändringar i de registrerade uppgifterna, ska tillståndshavaren underrätta Trafiksäkerhetsverket om detta inom 14 dagar. Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om hur ändringar ska meddelas.

41 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Läroanstalter, repetitionsutbildare, sakkunnigläkare som avses i 30 § och psykologer som avses i 32 § ska trots sekretessbestämmelserna lämna behövliga uppgifter för behörighetsregistret, när en person har genomgått en repetitionsutbildning och blivit godkänd eller genomgått psykologisk personbedömning, regelbunden hälsoundersökning eller någon annan hälsoundersökning som hans eller hennes hälsotillstånd kräver. Uppgifterna kan också lämnas av verksamhetsutövaren.

Verksamhetsutövaren ska trots sekretessbestämmelserna för behörighetsregistret lämna identifieringsuppgifter om personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter som är anställda eller deltar i verksamheten hos denne och meddela ändringar i dem samt lämna behövliga uppgifter om kompletterande intyg som verksamhetsutövaren har utfärdat.

Uppgifter enligt denna paragraf får också lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

42 §

Avförande av uppgifter

Uppgifter avförs ur behörighetsregistret enligt följande:

1) uppgifter om äventyrande av järnvägssäkerheten, användning av berusningsmedel i järnvägstrafiken eller äventyrande av trafiksäkerheten i järnvägssystemet, uppgifter om grovt äventyrande av trafiksäkerheten och järnvägsförseelse samt brott som avses i 53 § i denna lag fem år efter att beslutet om dem har vunnit laga kraft,

2) brottsuppgifter om en misstänkt, när denne genom ett lagakraftvunnet beslut har befriats från åtal eller när åtalsrätten för ett misstänkt brott har preskriberats.

I fråga om avförande av uppgifter ur registret tillämpas i övrigt det som bestäms i personuppgiftslagen och någon annanstans i lag.

43 §

*Trafiksäkerhetsverkets rätt att få upplysningar
av myndigheter*

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att få behövliga uppgifter ur befolkningsdatasystemet för att upprätthålla behörighetsregistret och kontrollera att registeruppgifterna är riktiga.

De uppgifter som avses i denna paragraf får också lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska mottagaren lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

44 §

*Utlämnande av personuppgifter ur behörighets-
registret*

Trots sekretessbestämmelserna får personuppgifter lämnas ut ur behörighetsregistret till finländska myndigheter och utländska järnvägs- och haverimyndigheter, när det är nödvändigt för att de uppgifter och skyldigheter som föreskrivs i eller med stöd av lag ska kunna fullföljas.

10 kap.

Register över kompletterande intyg

45 §

Registret över kompletterande intyg

Den som utfärdar kompletterande intyg ska föra ett register över intygen med information om behörigheten hos förare av rullande materiel. Registret är ett personregister som avses i personuppgiftslagen.

I registret över kompletterande intyg registreras namn, kontaktuppgifter, personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter och de uppgifter som föreskrivs i lokförardirektivet.

Utöver uppgifterna enligt 2 mom. får andra uppgifter som behövs med avseende på registrets användningsändamål registreras.

Registret över kompletterande intyg får också föras elektroniskt.

Närmare bestämmelser om uppgifter enligt denna paragraf som ska föras in i registret över kompletterande intyg utfärdas genom förordning av statsrådet.

46 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Läroanstalter och repetitionsutbildare ska trots sekretessbestämmelserna lämna behövliga uppgifter för registret över kompletterande intyg, när en förare av rullande materiel har genomgått repetitionsutbildning.

De uppgifter som avses i denna paragraf får också lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska mottagaren lägga fram en utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

47 §

*Användning av uppgifter i registret över
kompletterande intyg och lagringstid*

Den registeransvariga får använda uppgifterna i registret över kompletterande intyg till att utfärda och återkalla kompletterande intyg, övervaka behörighet och behandla andra behörighetsfrågor.

Uppgifterna om en förare av rullande materiel avförs ur registret sedan tio år förflutit från utgången av det år då hans eller hennes behörighet enligt denna lag har gått ut.

11 kap.

Tillsyn

48 §

Tillsyn

Trafiksäkerhetsverket övervakar att behörighetsvillkoren för dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter uppfylls.

För att kunna utföra uppgifter som behövs för att verkställa denna lag och för att övervaka att den tekniska specifikationen för driftskompatibilitet följs när lagen verkställs har Trafiksäkerhetsverket rätt att

1) få tillträde till rullande materiel och andra ställen där verksamhet utövas, dock inte till lokaler som används för permanent boende,

2) kontrollera verksamhetsutövarens verksamhet.

Trafiksäkerhetsverket ska utöva tillsyn också över läroanstalterna, repetitionsutbildarna, examinatorena, sakkunnigläkarna, psykologerna och de yrkesutbildade personerna inom företagshälsovården, när de utför uppgifter enligt denna lag.

Trafiksäkerhetsverket ska föra förteckning över läroanstalter, repetitionsutbildare, examinatore samt sakkunniga som avses i 30—32 § och som verket godkänt.

Verksamhetsutövarna, läroanstalterna, repetitionsutbildarna, examinatorena, personerna med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter, yrkesutbildade personer inom företagshälsovården, psykologerna och sakkunnigläkarna inom järnvägsbranschen ska trots sekretessbestämmelserna lämna de uppgifter till Trafiksäkerhetsverket som det behöver för att kunna utöva tillsyn som föreskrivs i denna paragraf.

49 §

Anmälningar om hälsotillstånd

Om en sådan yrkesutbildad person inom företagshälsovården som avses i 31 § misstänker att en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. inte uppfyller de medicinska kraven, ska den yrkesutbildade personen trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till en sakkunnigläkare som avses i 30 §.

Om en sakkunnigläkare konstaterar att en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. inte uppfyller de medicinska kraven, ska läkaren trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till Trafiksäkerhetsverket. Anmälan får inte innefatta andra uppgifter.

Innan en anmälan enligt 1 och 2 mom. görs ska den berörda personen upplysas om skyldigheten att göra anmälan och om hur hälsotillståndet påverkar hans eller hennes funktionsförmåga.

En anmälan enligt 2 mom. får bara innefatta upplysning om att den berörda personen inte uppfyller de medicinska kraven.

De uppgifter som avses i denna paragraf får också lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

50 §

Anmärkning eller varning till verksamhetsutövare

Trafiksäkerhetsverket kan ge en verksamhetsutövare en anmärkning eller en varning, om denne inte har sett till att behörighetsvillkoren för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter iakttas på det sätt som föreskrivs i 4 §.

En varning ges om en anmärkning enligt en helhetsbedömning av saken inte kan anses vara tillräcklig.

En anmärkning kan ges muntligt eller skriftligt. En varning ska ges skriftligt.

Trafiksäkerhetsverket kan förordna att verksamhetsutövaren ska rätta till felen eller bristerna enligt 1 mom.

51 §

Vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Trafiksäkerhetsverket kan förena ett åläggande eller förbud som verket utfärdat med stöd av denna lag med vite eller med hot om tvångsutförande eller avbrytande enligt vad som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

12 kap.

Straffbestämmelser

52 §

Äventyrande av trafiksäkerheten

Bestämmelser om straff för äventyrande av trafiksäkerheten och grovt äventyrande av trafiksäkerheten finns i 23 kap. 1 och 2 § i strafflagen (39/1889).

53 §

Fylleri i tågtrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad och förande av fortskaffningsmedel utan behörighet

Bestämmelser om straff för fylleri i tågtrafik, överlämnande av fortskaffningsmedel till berusad och förande av fortskaffningsmedel utan behörighet finns i 23 kap. 7, 8 och 10 § i strafflagen.

54 §

Användning av berusningsmedel i järnvägstrafiken

En person med arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. som utför sin arbetsuppgift trots att han eller hon till följd av alkoholförtäring har förhöjd alkoholkoncentration i blodet eller har använt något annat berusningsmedel än alkohol så att det i kroppen finns en konstaterbar mängd ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs nå-

gon annanstans i lag, för användning av berusningsmedel i järnvägstrafiken dömas till böter.

55 §

Straffrättsligt tjänsteansvar

Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på examinatorer, de som bedömer prov, de som övervakar prov och de som är med och utfärdar intyg över yrkeskompetens inom järnvägssektorn.

Bestämmelser om skadestånd finns i skadeståndslagen (412/1974).

13 kap.

Särskilda bestämmelser

56 §

Anmälan om att anställningsförhållandet upphör

Verksamhetsutövaren ska utan dröjsmål anmäla till Trafiksäkerhetsverket när anställningsförhållandet eller verksamheten för en person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter eller som deltar i verksamheten upphör. De uppgifter som avses i detta moment får lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

57 §

Överklagande

Ett beslut som Trafiksäkerhetsverket har fattat med stöd av denna lag får överklagas genom besvär enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

58 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 21 december 2004 om trafiksäkerhetsuppgifterna i järnvägssystemet (1167/2004) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

59 §

Övergångsbestämmelser

Den behörighet för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter som gällde vid denna lags ikraftträdande fortsätter att gälla utan ändringar.

Sådan dispens från medicinska krav som har beviljats genom beslut av Banförvaltningscentralen och som gällde vid denna lags ikraftträdande gäller till och med den 31 december 2012. Dispens som har beviljats av Järnvägsverket fortsätter att gälla utan ändringar.

De som inleder sin utbildning för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter den 1 januari 2013 eller därefter ska ha behörighetsbevis eller förarbetsbevis och kompletterande intyg från och med den tidpunkt när de inledde sitt säkerhetsrelaterade arbete.

Personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter som inleder sin utbildning före den 1 januari 2013 ska ha behörighetsbevis eller förarbetsbevis och kompletterande intyg senast den 31 december 2017.

Verksamhetsutövaren svarar för att förare av rullande materiel som är under 40 år genomgår regelbundna hälsoundersökningar så att intervallet följer bestämmelserna i denna lag senast den 1 januari 2018 och så att intervallet mellan undersökningarna från lagens ikraftträdande men före nämnda datum inte är längre än fem år.

De som inleder sin utbildning för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter den 1 januari 2013 eller därefter ska genomgå psykologiska personbedömningar enligt 21 §.

Lagens 27 § tillämpas från och med den 1 januari 2013.

Den skyldighet som avses i 30 § 1 mom. 4 punkten och 31 § 1 mom. 4 punkten att visa upp intyg över deltagande i den kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar tillämpas från och med den 1 januari 2011.

Lagens 32 § tillämpas från och med den 1 juni 2011.

Järnvägsverkets godkännanden av sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen och yrkesutbildade personer inom företagshälsovården som gällde vid denna lags ikraftträdande gäller utan ändringar till och med den 31 januari 2012.

Järnvägsverkets godkännanden av läroanstalter och repetitionsutbildare som gällde vid denna lags ikraftträdande gäller i två år från ikraftträdandet av denna lag.

De utbildningsprogram som gällde vid denna lags ikraftträdande gäller till och med den 31 december 2012.

Trafiksäkerhetsverket ska ta i bruk det behörighetsregister som avses i denna lag senast den 1 januari 2012.

Verksamhetsutövarna ska ta i bruk ett register över kompletterande intyg som avses i denna lag senast den 1 januari 2013.

Föreskrifter om medicinska krav och bedömning av hälsotillståndet som meddelats av Järnvägsverket ska tillämpas utan ändringar till dess att Trafiksäkerhetsverket meddelar nya föreskrifter.

Helsingfors den 10 december 2009
